

PRACOVNÍ PRÁVO

Změny v nemocenském pojištění

Nižší mateřská i pomoc dlouhodobě nemocným a několik důležitých formalit týkajících se neschopenky jsou nejdůležitějšími změnami v novele zákona o nemocenském pojištění. Ta platí od 1. prosince loňského roku.

JEDNODUŠŠÍ ADMINISTRATIVA

Uzná-li lékař někoho práce neschopným a vystaví mu rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, případně musí-li se dotýčný postarat o své blízké a bude mu vystaveno rozhodnutí o potřebě ošetřování (péče), obdrží nové tiskopisy, u nichž poklesl počet jejich dílů. Na tiskopisu se již neuvádí, odkdy je zaměstnanec schopen nastoupit znovu do práce, ale poslední den dočasné pracovní neschopnosti. Údaje, které na tiskopisech vyplňuje zaměstnanec a jeho zaměstnavatel, se však věcně nemění, pouze byly upřesněny některé formulace. Pokud někdo svůj díl tiskopisu ztratí nebo byl-li znehodnocen, vystaví mu ošetřující lékař Náhradní hlášení. To nahrazuje kterýkoli díl původního tiskopisu.

Lékaři již nebudou muset zakládat rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti do zdravotnické dokumentace nemocného. Prodlužuje se jim také lhůta pro odeslání hlášení o vzniku dočasné pracovní neschopnosti i o jejím ukončení příslušné správě sociálního zabezpečení. Tato hlá-

šení byl ošetřující lékař povinen zaslat následující pracovní den po vydání rozhodnutí o vzniku či ukončení dočasné neschopnosti. Nyní je musí příslušné správě sociálního zabezpečení zaslat nejpozději třetí pracovní den po vydání rozhodnutí. Ošetřující lékař nadále není povinen odesílat hlášení o vzniku a ukončení ošetřování do evidence příslušné správy sociálního zabezpečení.

DLOUHODOBĚ NEMOCNÍ

Formální změny na neschopence nejsou jedinými změnami v oblasti nemocenského pojištění. Další jsou mnohem podstatnější a pro mnoho zaměstnanců citelnější. V rámci úsporných opatření navržených ministrem financí Eduardem Janotou a schválených Parlamentem ČR loni v září byly od 1. ledna 2010 sníženy nemocenské dávky pro dlouhodobě nemocné.

Systém dávek nemocenského pojištění se v posledních letech značně změnil. Snížení dávek pro dlouhodobě nemocné je jen poslední změnou. Od 1. ledna 2008 vstoupila v platnost změna omezující krátkodobou pracovní neschopnost. Nemocní nedostávají žádnou dávku po dobu prvních tří dnů pracovní neschopnosti. Na tom se pro rok 2010 nic nemění.

Od ledna 2008 pobírali dlouhodobě nemocní po 60 dní neschopnosti dávky vypočítané ze 72 procent vyměřovacího základu. To se od 1. ledna letošního roku změnilo a dávky se od 61. dne neschopnosti vypočítávají pouze ze 60 procent vyměřovacího základu. Platí to i pro dlouhodobě nemocné, kteří už na neschopence byli, respektive byli uznáni práce neschopnými do konce roku 2009. Některým nemocným může změna snížit nemocenskou v řádu tisíců korun. Pokles nemocenské byl odůvodněn nutností snížit výdaje státního rozpočtu během hospodář-

ONDŘEJ HOMOLKA, daňový poradce, advokátní kancelář bpm Braun Haškovicová

ské krize. Dle schválené úpravy se však od 1. ledna 2011 dávky pro dlouhodobě nemocné budou opět vypočítávat z vyššího základu. V důsledku snahy omezovat mandatorní výdaje státního rozpočtu však nelze úplně vyloučit budoucí tlaky na ponechání výše nemocenské pro dlouhodobě nemocné na úrovni roku 2010.

NIŽŠÍ MATEŘSKÁ

Janotův balíček rovněž snížil pro rok 2010 pomoc v mateřství, která se vyplácí z nemocenského pojištění – zhruba o patnáct procent. Jde o podporu, na kterou má matka nárok, pokud v předchozích dvou letech platila nemocenské pojištění aspoň 270 dní. Podpora v mateřství je omezena na 28 týdnů a vypočítává se z předchozí mzdy.

Rok 2010 přináší špatné zprávy v oblasti nemocenského pojištění pro ty, kdo budou dávky ze systému nemocenského pojištění potřebovat. Je však stále naděje, že se výše nemocenské a mateřské po roce 2010 vrátí na současnou úroveň. Protože je však státní rozpočet také dlouhodobě „nemocný“, je třeba být, pokud jde o rok 2011, jen opatrným optimistou. ■

